

Проект фінансується
Європейським Союзом

**“РОЗВИТОК ІНТЕГРОВАНИХ
СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ
ВРАЗЛИВИХ СІМЕЙ І ДІТЕЙ”**

Проект виконується
Консорціумом «Кожній дитині»

Винников О.

**ОГЛЯД ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ ТА ПРОЕКТІВ ТАКИХ АКТІВ,
ЩО СТОСУЮТЬСЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ ТА
ЗДІЙСНЕННЯ ЦІЛЕЙ ПРОЕКТУ (ЛИПЕНЬ 2007 РОКУ)**

КИЇВ

ЛИПЕНЬ – 2007

I. Загальні положення

У липні 2007 року Верховна Рада та Президент України не приймали законодавчих актів, що стосуються захисту прав вразливих сімей та дітей і, відповідно, цілей Проекту.

II. Очікувані зміни для цілей Проекту

1. Зміни у законодавстві України в липні 2007 р. щодо влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування стосуються Постанови КМУ № 872 від 26.06.2007 р. „Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України”. Зокрема, в ній уточнено термінологію, а також вимоги для прийому дітей до притулків для дітей та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей.

2. У сфері державної соціальної допомоги в липні 2007 року відбулися дуже важливі зміни законодавства.

2.1. Рішенням Конституційного суду України № 6-рп/2007 від 9 липня ц.р. (справа про соціальні гарантії громадян) визнано неконституційними та такими, що втрачають чинність з моменту публікації рішення („Офіційний вісник” № 52 від 27.07.2007 р.) низку положень Закону України „Про державний бюджет України на 2007 рік” № 489 від 19.12.2006 р. Зокрема, це стосується обмеження розміру допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку 50% прожиткового мінімуму для працездатних осіб (абзац третій частини другої статті 56, пункт сьомий та чотирнадцятий статті 71 указанного закону). Місцеві суди на підставі прямої вказівки у пункті 5 рішення КС України мають приймати рішення про виплату відшкодувань на підставі позовів громадян, чиї права було порушено, але судова практика наразі ще відсутня.

Суперечки щодо „законного” розміру прожиткового мінімуму можуть виникнути і при виконанні місцевих актів про надання соціальної допомоги, як-от Розпорядження Київської міської державної адміністрації № 853 від 09.07.2007 р. „Про надання одноразової

матеріальної допомоги у розмірі 1000 грн. окремим категоріям малозабезпечених сімей при народженні дитини у місті Києві у 2007 році”.

Додаткові підстави, не передбачені законом, для припинення, зменшення розмірів державної допомоги, позбавлення права на подальші виплати або на повернення до бюджету надміру сплачених коштів встановлено на підставі Розпорядження КМУ № 365-р від 30.05.2007 наказом Міністерства праці та соціальної політики № 353 від 06.07.2007 р. „Про затвердження Тимчасового порядку врахування та використання інформації стосовно осіб, які в період одержання державних соціальних виплат перетинали державний кордон або перебували за межами країни”.

2.2. Внесено зміни до Порядку проведення індексації грошових доходів населення (Постанова КМУ № 913 від 11.07.2007 р.). Зокрема, індексації підлягають суми допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також допомога на дітей одиноким матерям, що надаються у мінімальному розмірі, у межах прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку. Це значна зміна порівняно з індексацією допомоги одиноким матерям у межах лише 10% суми прожиткового мінімуму, що діяла раніше.

2.3. Жінки, які зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності, але не сплачують страхові внески до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, одержали право на державну допомогу у зв'язку з вагітністю і пологами як незастраховані особи. Ця допомога сплачується у розмірі 25% суми прожиткового мінімуму для працездатної особи щомісяця за місцем реєстрації проживання (Постанова КМУ № 900 від 11.07.2007 р. „Про внесення змін до порядків, затверджених Постановами КМУ від 27.12.2001 р. № 1751 та від 11.01.2007 р. № 13”).

Для призначення одноразової допомоги відтак не треба подавати копії трудових книжок, довідки з місця служби (навчання) та довідки про склад сім'ї батьків (усиновителя, опікуна), а також довідки податкової інспекції про припинення підприємницької діяльності.

Для одержання щомісячної допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку не треба також подавати довідки з місця проживання, що дитина проживає із заявником, а також довідки про припинення підприємницької діяльності.

2.4. Порядок обчислення страхового стажу матері за час її роботи в колгоспі з урахуванням часу догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку уточнено в листі Міністерства праці та соціальної політики і Пенсійного фонду № 342/0/039/98-07/10990/02-20 від 06.07.2007 р.

Також затверджено зміни до Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (Постанова Правління Пенсійного фонду № 11-1 від 03.07.2007 р.). Зокрема, вони стосуються документів про народження і виховання дитини до 14-річного віку жінками, зайнятими у сільському господарстві; дитини-інваліда або інваліда з дитинства до восьмирічного (з 01.01.2006 р. – шестирічного) віку.

2.5. Відповідно до Розпорядження КМУ № 540-р від 18.07.2007 р., затверджено додатковий розподіл субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім’ях за принципом „гроші ходять за дитиною” загалом на суму 3 410 тис. грн.

3. Серед важливих змін у законодавстві України протягом липня 2007 року, що стосуються цілей Проекту, варто зазначити такі.

3.1. На дітей, які перебувають у притулках для дітей, центрах соціально-психологічної реабілітації дітей, соціально-реабілітаційних центрах (дитячих містечках) поширено дію денних норм харчування у дитячих будинках, загальноосвітніх школах-інтернатах, інтернатах

у складі загальноосвітніх навчальних закладів, професійно-технічних навчальних закладах (Постанова КМУ № 873 від 26.06.2007 р.).

3.2. Прийнято зміни до закону „Про житловий фонд соціального призначення” (Закон України № 931 від 27.06.2007 р.). Зокрема, відсутність документів, що посвідчують особу, не може бути підставою для відмови в наданні притулку бездомним громадянам; натомість органи місцевого самоврядування зобов'язані протягом двох місяців після зарахування до закладу соціального захисту відновити втрачені документи.

3.3. Затверджено Порядок розгляду заяв про зміну імені (власного імені, прізвища, по батькові) фізичної особи (Постанова КМУ № 915 від 11.07.2007 р.). Зокрема, встановлено перелік документів, які додаються до заяви та згоди батьків, одного з батьків або піклувальника, на зміну імені. Відділи реєстрації актів цивільного стану мають прийняти рішення щодо заяви протягом тримісячного терміну.

3.4. Підписати план заходів Програми діяльності ЮНІСЕФ в Україні на 2006-2010 роки доручено міністрові у справах сім'ї, молоді та спорту на підставі Розпорядження КМУ № 487-р від 26.06.2007 р.

3.5. Міністерство юстиції зареєструвало Інструкцію щодо проведення поділу, виділу та розрахунку часток об'єктів нерухомого майна (Наказ Міністерства житлового та комунального господарства № 55 від 18.06.2007 р.). Це має значення для захисту майнових прав дітей.

III. Законопроектна робота Верховної Ради

У липні 2007 року опубліковано постанови Верховної Ради про прийняття за основу проектів законів України, пов'язаних із захистом прав дітей: „Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо відповідальності за

використання дитини для жебракування" (№ 1247 від 27.06.2007 р.) та „Про оздоровлення та відпочинок дітей" (№ 1248 від 27.06.2007 р.).

Підготовлено до другого читання проект закону „Про Загальнодержавну програму „Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини" (№ 2570 від 17.11.2006 р.), поданий КМУ.

Протягом липня у Верховній Раді не було зареєстровано жодного законопроекту, який безпосередньо стосується захисту прав дітей та, відповідно, цілей Проекту.

Втім, важливо зазначити, що на розгляд профільного комітету уже передано проект Житлового кодексу (№ 4028 від 30.07.2007 р.; подано КМУ).